

U s n e s e n í

Krajský soud v Praze rozhodl JUDr. Vojtěchem Ceplem jako samosoudcem ve věci žalobce **Politické hnutí Sdružení nezávislých**, Komesnkého náměstí 13, 674 01 Třebíč, proti obci K [REDACTED] - městský úřad K [REDACTED], a M [REDACTED] I [REDACTED], o neplatnost voleb a neplatnosti volby kandidáta do obecního zastupitelstva

t a k t o :

Žaloba na vyslovení neplatnosti voleb a neplatnosti volby kandidátky M [REDACTED] I [REDACTED] ze dne 1. a 2. 11. 2002 do obecního zastupitelstva v obci K [REDACTED], okres K [REDACTED], se zamítá.

Návrh na přerušení řízení a postoupení věci Ústavnímu soudu ČR se zamítá.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svým návrhem domáhal vyslovení neplatnosti voleb do místního zastupitelstva v obci, konaných ve dnech 1. a 2. listopadu 2002. Důvodem žaloby byly námitky proti samotnému zákonu o volbách - konkrétně proti mechanismu přepočtu hlasů na mandáty a proti tomu, že zákon umožňuje tisknout volební lístky po obou stranách. Žalobce tvrdí, že tato pravidla - konkrétně § 45 odst. 1) zákona č. 491/2001 Sb., a pravidla o tisku lístků ve vyhlášce - jsou v rozporu s čl. 21 odst. 4) Listiny práv a svobod č. 2/1993 Sb.

Žaloba se opírá zřejmě o § 60 zákona č. 491/2001 Sb., ač to v ní není jednoznačně uvedeno, se souvisejícími ustanoveními podle § 200l občanského soudního řádu. **Předmětem takové žaloby je porušení volebního zákona, při čemž musí jít o porušení zákona o takovém způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb (volby kandidáta).**

Již ze samotného tvrzení žalobce je zřejmé, že o porušení zákona se nejedná. **Předmětem žaloby je samotný zákon. Ten ovšem nemůže být předmětem přezkoumávání soudem - to je výhradně v pravomoci Ústavního soudu ČR, a to za předem stanovených podmínek.** Žaloba ve smyslu § 60 zákona o volbách, resp. § 200l o.s.ř. rozhodně není prostředkem, který by řízení u Ústavního soudu mohl suplovat. Už z tohoto důvodu bylo nutno žalobu zamítnout.

Co se týče postupu přerušení řízení podle § 109 odst. 1) písm c) o.s.ř., jeví se to být opět postup v daném případě zcela nevhodný. Řízení podle § 200l o.s.ř. je vázáno přísnými procesními lhůtami k rozhodnutí (20 dnů), což by přerušením řízení vedlo zjevně k překročení této lhůty, případně k obcházení zákona. Kromě toho k takovému postupu musí být soud věcně srozuměn s důvody navrhovatele, a podat k Ústavnímu soudu vlastní žalobu. To v daném případě opět splněno není.

Argumentace žalobce dokazuje, že na volební výsledek má vliv taktika kandidující strany (kolik navrhne kandidátů), dále, že hlasy v různých místech (různých volebních obvodech i okrscích) mají různou váhu. Dokonce může docházet k paradoxům, že i horší volební výsledek v jednom místě může znamenat úspěch (zvolené mandáty), kdežto jinde lepší výsledek vede k neúspěchu.

Tato fakta jsou všeobecně známa, a jsou dána volebním systémem. Různé volební systémy a mechanismy vykazují tyto anomálie v různé míře (např. většinový systém vede k popsáním rozdílům ještě daleko výrazněji), ale **zřejmě není znám systém, který by zaručoval naprosto stejné požadavky na volební soutěž v různých obvodech**. Takový ideál by byl dosažitelný pouze při přesně stejném počtu obyvatel a kandidátů ve všech obvodech, případně při určitých matematicky daných násobcích, nebo konečně, že by se volby konaly v jediném obvodě a jediném okrsku, což je v praxi zcela vyloučeno. Platí to tak ve všech známých demokratických zemích, a nikdo to nepovažuje za porušení práva rovnosti hlasů. **Podstata rovnosti hlasů je chápána tak, že hlasy voličů jsou rovné v konkrétním obvodě a okrsku**, tedy, že hlas konkrétního voliče nemá větší váhu, než hlas voliče, se kterým se reálně utká ve volebním boji. To náš systém, daný zákonem 491/2001 Sb., zaručuje docela v rozumné míře. Ostatně, soud upozorňuje, že celý zákon vznikl jako důsledek nálezu Ústavního soudu o těchto otázkách.

K další námitce - vytištění stran na obou stranách lístku - opět nelze přihlídnout, že by šlo o porušení zákona, nebo že by prováděcí vyhláška ze smyslu zákona jakkoli vybočovala. Ostatně, dvojstranné volební lístky se vyskytly v celé řadě míst (např. v Praze), a z výsledku není nijak patrné, že by strany a uskupení, vytištěné na zadní straně, dosahovaly zjevně horších výsledků.

Nejdůležitějším závěrem ale je, že **všechna tato pravidla byla známa před volbami, a mohla být napadena včas u Ústavního soudu řádným postupem**. Žalobci podávají žalobu až v okamžiku, kdy ve volbách neuspěli. V dané situaci neexistuje právní prostředek, který by zvrátil volební výsledek v důsledku chyb v zákoně. Ústavní stížnost řádně podaná (kterou tato žaloba chce zjevně obejít, a jejímž podání nijak nebrání ani výsledek tohoto řízení), totiž sice může vést ke změně zákona, ale tato změna by se vztahovala až na příští volby, nikoli tyto.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1) a contrario o.s.ř., kdy měl žalovaný ve věci plný úspěch, ale žádné náklady mu nevznikly. Od placení nákladů je žalobce osvobozen podle § 11, odst. 1) písm. l zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

V Praze 20.11.2002

JUDr. Vojtěch Cepl, samosoudce